

הלכה למעשה

הרב איתמר לוי

האם ברכת המזון טעונה כוס יין?

המקור בגמרא: הגמרא (פסחים קה:) אומרת שאדם שנכנס לביתו במוצ"ש ורואה שנשאר לו כוס יין אחד בלבד, כך שלא יישאר לו יין גם לברכת המזון של הסעודה שרוצה לאכול אח"כ - יקדים אכילתו לפני ההבדלה (למרות שאסור לאכול לפני ההבדלה!), וכך יוכל לשלב את ברכת המזון על הכוס ומיד להמשיך את ברכות ההבדלה על אותה כוס.

הסיבה: חכמים תיקנו לסדר הברכה על הכוס, משום שכן הוא דרך כבוד ושבח נאה להקב"ה לסדר שבחו וברכתו יתברך על הכוס וכמו שכתוב "כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא" (לבוש והביאו המ"ב א).

השיטה המחמירה: מגמרא זו למדו התוספות שברכת המזון טעונה כוס אפילו באדם יחידי (אמנם כתבו שהעולם לא נוהג לברך ברכת המזון על הכוס אלא בשלושה) והטור הוסיף שצריך לחזר (דהיינו להתאמץ) לעשות ברכת המזון על כוס יין גם במחיר אכילה לפני הבדלה ואף ללכת לישון בצום - אם לא השיג יין (האחרונים חולקים להקל). הכלבו (סי' כה) כתב שלפי זה כששניים אוכלים יחד, יברכו כל אחד על כוס בנפרד.

השיטה המקילה: לדעת הרמב"ם (ברכות פ"ז הט"ו) אין ברכת המזון טעונה כוס כלל והגמרא בפסחים (לעיל) היא רק למצווה מן המובחר (והרמ"א העתיקו) והרשב"א כתב שאף אינה להלכה.

שיטת הזוהר והמקובלים: במדרש רות הנעלם (זהר חדש מז.) כתוב שדווקא משלושה ויותר מברכים ברכת המזון על הכוס. מרן הבית יוסף כתב, זהה לשונו: "וראיתי מהמדקדקים שכשאינם שלושה, חוששים לדברי הפוסקים שאפילו ביחיד טעונה כוס ומוזגים כוס יין לברכת המזון, וכדי לחוש לדברי המדרש הזה מניחים אותו על השולחן ואינם תופסים אותו בידיהם" (וכן העתיק הרמ"א בטע"ב). אבל לדעת האר"י, היחיד לא מברך על הכוס ואין צורך לחוש לכך.

להלכה: מרן השולחן ערוך (סימן קפ"ב סעי' א) הביא את שלושת השיטות: ראשון כתב את שיטת התוספות, אח"כ כתב את שיטת הזוהר ולבסוף כתב את שיטת הרמב"ם. מרן לא הכריע בין השיטות ונחלקו האחרונים מה דעתו. לדעת בעל התניא מנהג העולם להקל כדעת הרמב"ם שלא צריך כוס, אלא אם כן יש לו יין (או חמר מדינא) בביתו, שאז בודאי מצווה מן המובחר לברך על הכוס (כדעת הרמ"א). ■

לע"נ נפתלי כהן בר

אמימה ז"ל

לע"נ אליס בת סימי

ז"ל

לע"נ יחיאל עורקבי

בן חממה ז"ל

לע"נ שלום שלמה

ונעמי (לבנה) כהן ז"ל

לע"נ הנניה בודהנה

בר הנח ז"ל

לע"נ סרח יחזקאל

בת חביבה ז"ל

זכות זיכוי הרבים שבעלון זה, תעמוד לכל התורמים היקרים ומשפחותיהם:

אבי שלמה | אברהם סוכרי | אברהם פורטל | אוראל כהן | אייל פרי | אילן אלביליה | ר' אלעד אליהו | בנימין פרץ | גבריאל פרץ | דוד פרץ | דוד כהן | הרב הראל יעקב | ויקטור ברכה | זוהר יפרח | טל ארזן | יהודית עורקבי | יוסף וחן אביסידריס | יוני ומאור דהן | יוסף בצלאל | יוסף ברוך | יוסף כהן | יוסף מדר | יעקב רידי | יצחק חזוט | יקיר אוחנה | ליאור שטרית | ניסים עזרא | מאור ואבישג לוי | מאיר וענונו | מוריס לוגאסי | מתן פורטל | נעמי אוחנה | נתנאל אלקובי | סיגלית אסרף | סמדר שושן | ראובן כהן | רועי שטרית | רחל ממן | שולה ויעקב צח | שלמה ג'ינו' | תליה שושן

העלון מוקדש לרפואה ולזיווג של:

מו"ר הרה"ג שלום דוד בן תמר | מו"ר הרה"ג צפניה בן פרומה רחל | צופיה דגן בת סמדר | שלמה דגן בן אסתר | מאיר פורטל בן חנינה | אידה ארזן בת סולטנה | הוד יהודה סוכרי בן אביביט | ניסים גבאי בן אסתר | פינחס ויצמן בן חנה | איתמר לוגאסי בן חופית | נעמה יעקב בת חתון | ארבל בת סיגל | קלימו זיגי בן אליס | הדס בת פנינה | מאור בן פנינה | מתן פורטל | נעמי אוחנה | פנינה בת אסתר | שלומי בן שולה | שמואל בן פיבי | מרים בת עלושה | סמדר בת אסתר

האולם החדש של הצפון

אזור תעשייה דרומי (מתחם One) קרית שמונה
טל. 04-6905595 | נייד יוני דהן: 050-5228400

פרחי מלי
טיילת מלון הצפון, קריית שמונה
להחנות חייגו
04-8255554
050-8510151

היצי אקו
היצי אקו היברידי
מאור - **0525391942**

קובי רידי
מורה לנהיגה
אוטומטי + רגיל
טל. 077-7950306
נייד. 050-5707037
kobi.ridi@gmail.com

העלון השבועי של תושבי ק"ש והסביבה נטעם: כולל 'בית יהודה' - מוסדות 'מערט עדולם' ומיסודו של ב"כ 'אוהל משה

בט"ד יא' שבט תשע"ח

גליון 214

הדלקת נרות	יציאת שבת	ר"ת
16:36	17:43	18:17
סוף זמן ק"ש	מנחה גדולה	שקיעה
(למג"א) 08:36	12:20	17:05

דין קדימה בברכות הפירות:

א. פירות שנשתבחה בהם ארץ ישראל (7 המינים), שהיו מעורבים עם פירות עץ אחרים, שאינם ממין שבעה מקדים לברך על פרי שנשתבחה בו הארץ (7-מ מינים), וברכה זו פוסרת את פרי העץ שאינו ממין שבעה. (מרן)

ב. ואם לא היו בו פירות העץ ממין שבעה, **מקדים** ומברך על הפרי שהוא מחבב ביותר ופוסר מברכה את שאר הפירות.(מרן)

ג. היו לפניו: פרי העץ שנשתבחה בו הארץ, ופרי עץ אחר, פירות אדמה (ירקות) מקדים ומברך "בורא פרי העץ" על מין שבעה, ופוסר מברכה את פרי העץ שאינו ממין שבעה, ואחר כך מברך "בורא פרי האדמה".

ד. ברכת "בורא פרי העץ" קודמת תמיד לברכת "בורא פרי האדמה" ושניהן קודמים לברכת "שהכל". (מרן)

ה. היו לפניו מספר פירות וכולם ממין שבעה, מקדים לברך לפי הסדר הבא: חיטה ושעורה זיתים ותמרים, ענבים, תאנים ורימונים.
האת לדמנו מפסוק בחומש דברים: "ארץ חיטה ושעורה וגפן ותאנה ורימון ארץ זית שמן ודבש" (תמרים) וכל הקודם בפסוק "ארץ חיטה ושעורה", קודם לברכה, "וארץ" בתרא הפסיק העניין, וכל הסמוך לו חשוב מהמאוחר ממנו לארץ קמא. (מרן)

ו. סדר הברכות לפי חשיבותם: א) המוציא לחם מין הארץ. ב) בורא מיני מזונות. ג) בורא פרי הגפן. ד) בורא פרי העץ. ה) בורא פרי האדמה. ו) שהכל היה בדברו (וסימנך: המג"ע א"ש).

ז. על הפסוק שהבאנו לעיל (ס"ק ה') מסופר בגמרא מסכת ברכות. שרב חסדא ורב המנונא ישובו בסעודה, והביאו בפניהם תמרים ורימונים, לקח רב המנונא תמרים וברך עליהם תחילה אמר לו רב חסדא: האם אין מר סובר שכל הקודם בפסוק הנ"ל קודם לברכה? ענה לו רב המנונא: זה שני למילה "ארץ" זה חמישי למילה "ארץ". אמר לו רב חסדא: מי יתן לנו רגלי ברזל ונלך אחרוך תמיד ונשמשך. נמצא אם כן שחשיבות מיני הפירות המנויים בפסוק נמדדת לפי קרבתם למילה "ארץ" שבפסוק הנ"ל.

העלון מוקדש לרפואת סרח חנו בת רבקה הי"ו

עלון

ירכתי צפון

להפצת דרכו של המהר"ל מפראג זי"ע

שבת בשלח - שירה

ברכת המוציא:

ח. על לחם מברכים "המוציא לחם מין הארץ".

ט. למרות שהלחם מקורו בחיטה שגדלה מהאדמה אין ברכתו "אדמה", שמפני חשיבותו תקנו לו חכמים ברכה המיוחדת לו בפני עצמו.

י. והאמור לעיל, בתנאי שנשחנו גרגירי החיטה ונלושו במים ואפה בתנור או בדומה בלא משקים זהו סוג הלחם, שאנו מברכים עליו "המוציא".

יא. אכלם בעודם גרגירים קודם טחינה ברכתם "בורא פרי האדמה".

יב. לפני ברכה יחזיק את הלחם בשתי ידיו.

יג. יש לבצוע את הפת דווקא במקום שנאפה היטב, חזקן וחלוש כוח יוכל לבצוע במקום הרך.

יד. אין להפסיק בין ברכת "המוציא" לבציעה. ולכתחילה כדאי שיחתוך פרוסת הבציעה מעט.

טו. טעה וברך "מיני מזונות" על הלחם יצא (מרן החיד"א) ואם נזכר תוך כדי סעודה - מברך.

טז. שולחנו של אדם דומה למזבח והאכילה לקורבן, ועל כל קורבנך תקריב מלח, לכן טוב שיהיה על השולחן מלח. מה עוד שהוא מגן מן הפורענות.

יז. אם דבר בין ברכה לאכילה צריך לחזור ולברך.

יח. הבוצע לא יתן פרוסות מ"המוציא" בידי הסועדים שזהו מנהג אבלים, אלא יניחם בפניהם ולא יזרקם משום ביזיון לאוכלין ולמקבל.

ברכת "מיני מזונות"

יט. לחם שהוא מחמשת מיני דגן אלא שהוא "פת הבאה בכינין", ועומד לאכול ממנו שעור הפחות מכדי קביעת סעודה, ברכתו "בורא מיני מזונות" ולא "המוציא".

כ. "פת הבאה בכינין" היא פת העשויה כמין כיסים שממלאים אותם דבש, או סוכר ואגוזים ושקדים ותבלינים והעיסה עצמה נלושה במים בלבד, או שהיא עיסה שעירב בה דבש או שמן או חלב או מיני תבלין ואפאה וטעם התערובת **המשך בעמוד 3 <**

מטרת ירידת המן | רב קהילת "אוהל משה", הרב איתמר לוי הי"ו

על כולנו תשכיח כל זאת?! כל עוד לא נגאל מהפחד והדאגה למחייתנו, אין מקום לעבור לשלב הביצוע של תורת השם'. המשימה כעת להביא את האדם להבנה שגם דאגת הפרנסה אינה מוטלת עליו לבדו. על האדם לעשות השתדלות, אבל ההצלחה מסורה לה'. כל זמן שלא יבין זאת האדם, שכוחותיו מוגבלים - אין קץ לדאגותיו, שהרי הוא דואג לעתיד כולו, ואף לבניו נכדיו וניניו, וזו תהיה מטרתו היחידה עלי אדמות.

תלונות העם

לכן הביאנו השי"ת למדבר, שאין בו כל פרנסה. ומדובר כאן בדור יוצאי מצרים, שהיו עבדים שאדוניהם דאגו למחסורם עד כה. ומיד כמובן החלו החצופים שבקהל להטיח דברים כלפי משה ואהרון: 'לא יתכן שה' ציוה להביא אותנו אל המדבר הזה, בו נמות כולנו ברעב!'

מבחן באמונה

הקב"ה, בלי קשר לתלונות העם, תכנן לפרנס את העם על ידי **המשך בעמוד 2 <**

ה"מן", וביקש לבחון אותנו: "למען אנסנו הילך בתורתי אם לא" - הרי ה"מן" ניתן בכל יום לפי צורך האדם ומשפחתו, והציפייה מהאדם שישליך על ה' דאגת המחר. אדם שבוטח בה' ללא תנאים הוא זה שלא יעבור על תורת ה' מחמת דאגות הפרנסה העתידיות. כפי שאמר ר' אלעזר במכילתא: "כל מי שיש לו מה יאכל היום ואומר מה אוכל למחר, הרי זה מחוסר אמנה".

לכן השי"ת הודיע למשה שהוא יתן לעם מזון בכל יום, ורק בשיעור שהם צריכים לאותו היום כדי שיתרגלו לבטוח בו וידעו שעניויו על כל בריותיו, וביום שישו יהיה ברכה באוכל גם בשביל שבת - כיוון שה' ביקש לשמור על השבת, ממילא ה' ידאג לצרכים הנובעים מהדרישות המיוחדות של תורתו. את כל זה אומר השי"ת למשה לפני תלונות העם.

כבוד ה'

בעקבות תלונות העם, משה מדבר אל העם בשם ה' (מבלי שראינו שדיבר עימו): 'אנחנו כלום במערכת הזאת וממילא אין לכם לפנות אלינו'. 'דעו לכם שה' שמע כבר את תלונותיכם' וזה יבוא לידי ביטוי בבשר שתקבלו בערב הזה. משה מוסיף ש: 'את כבוד ה' תראו מחר' והכוונה ל"מן" שירד להם. מדוע "המן" הוא כבוד ה'? כבוד ה' הוא ההתרשמות הרוחנית והמוסרית ממנו יתברך. וזה בא לידי ביטוי במדבר השמם, שהופך לגן רווה על ידי מעשה ה'. הרושם הוא גדול כל כך, משום שהניגוד כה גדול. אז נפש האדם מכירה במציאותו יתברך ושהכל כה ממנו. לכן בבוקר כשיתראה איך ה' עורך לכם ולמשפחותיכם שולחן מלא כל טוב במדבר, תווכחו בכבודו וגדולתו.

זו הסיבה שהשליו הוטל להם בתוך המחנה ולא היו צריכים לטרוח לחפשו, כי הוא לא נשלח לברכה, רק כדי שידעו שה' בעצמו שמע את תלונותיהם. לעומת מתנת ה"מן" שה' העניק להם בחסדו ובאהבתו, אותה לא ישיגו בלי שיתוף מעשי ידיהם.

ענד ה'

כאן גם רואים את מעלת משה 'עבד השם'. יש כאן נס גדול - שניים וחצי מליון בני אדם זוכים לאכול בכל יום ויום, משך ארבעים שנה במדבר. היה מקום למשה להסתנוור ולייחס לעצמו גדולה אלקית. אבל משה להפך, נרתע מגדולה זו ומדגיש שהם רק ה'צינור' והכל ממנו יתברך. זו מטרת משה שהעם יכיר לדעת שכל מעשה ה' אין בהם חלק למעשה בשר ודם. ואיך?

חכמה עליונה

הרי לא יתכן שבשר ודם יוביל נשים וילדים אל מדבר שמם, או יצווה על ביטול מלאכה ליום אחד בשבוע (לעולם), או לשבות למשך שנה (שמיטה) אחת לכמה שנים. אם השי"ת לא היה מצווה על זה, דברים אלו היו נראים הזויים וכפי שאומר הנביא: "חוקים לא טובים"! אבל כיוון שהשי"ת ביקש שנעשה זאת על מנת שיוודע בכך האמונה בו ללא פקפוקים, הרי הדברים ה'בטלים' הללו, הופכים להיות חכמה עליונה. וממילא ביטולם ייחשב לכפירה בו יתברך.

ייסוד שמירת השבת

מה שאמרנו נכון במיוחד לגבי מצוות שמירת השבת, שיסודה החל במעשה ירידת המן, שאותו ראו עם ישראל בעיניהם ארבעים שנה. יותר מכל מצוות ה', הנסיון הגדול הוא דווקא בשמירת השבת, צריך כאן ידיעה חזקה שהשי"ת משגיח השגחה פרטית על כל אדם ועל כל פרטיו החיוניים לצורכי מחייתו. אין צורך במתווכים! משה ילך לעולמו, והשבת וכל התורה כולה תמשיך להתקיים. זה המסר החשוב כל כך שהנחיל משה עבד ה' בדבריו הכל כך מופלאים המראים ענוותנות גדולה כפי שהעידה התורה עליו.
אשרי חלקנו. ■

הַעֲשֵׂר וְהַכְּבוֹד מִלִּפְנֵיךָ

הרב הראל יעקב

פרשתנו פותחת ביציאת עם ישראל מארץ מצרים לאחר גלות של מאתיים ועשר שנים, יציאה מעל הטבע כמו שמתארים לנו חז"ל שלא היה אפשר לצאת מתחום מצרים ופתאום עם שלם, גברים, זקנים, נשים וטף יוצאים לאור היום, בראש מורם ללא פחד ומורא מה"אדונים" המצריים שעינו אותם במשך שנים. וכמובן הייתה שמחה גדולה מאד באותם רגעי יציאה מהגלות אך לפי הפסוק נראה שהיה צער שכתוב וַיְהִי בְשִׁלַּח פְּרָעָה אֶת הָעָם וכו"ו ואומרים חז"ל שמילת ויהי מסמלת צער. מסביר "אור-החיים" הקדוש שהתשובה היא במילה אחרי 'פרעה' וכי פרעה הוציאם? הקב"ה הוציאם בזרוע נטויה באותות ובמופתים, אם כן למה מייחס הכתוב את היציאה לפרעה? מסביר הרב שהכתוב מראה לנו מנקודת מבט של פרעה שחשב בליבו שהוא המחליט והוא שלח את עם ישראל, ולכן לאחר מכן החליט לרדוף אחרי העם ובזה גרם צער לישראל, וגם לעצמו גרם איבוד לו ולאומתו. וצא ולמד כי הקב"ה יקפיד על כליון הנבראים כמובא בדבריהם ז"ל (מגילה י'): מעשה ידי טובעים בים ואתם אומרים שירה. וכנגד כל זה אמר הכתוב ויהי לשון צער, ומי גרם כל צער זה בשלח פרעה, שאם היה ה' מוצאים שלא לרצונו הגם שלא היה חפץ לשלחם לא היה לו מקום לרדוף, אלא עינו הטעתו שהיה הדבר תלוי בו ולזה חשב לשוב לקחתם.

זהו יסוד שהתורה מלמדת אותנו כיצד אנו צריכים לפנות ולחשוב על כל דבר בחינו, שלא נחשוב "כִּחֵי וְעַעֲם וְיִ עֲשֵׂה לִי אֶת הַחֵיל הַזֶּה" אלא צריך להבין ולהסתכל על כל דבר שהקב"ה ברחמיו נתן ועשה, לכל אחד כפי מעשיו, הקב"ה נתן לך את האישה והילדים, החברים, השכנים, הבית, הרכב, העבודה, הממון וכו' וזהו חלק ממידת הענווה שצריך כל אדם לדבוק בה, וההפך היא מידת הגאווה שמתגאה בעצמו על מה שיש לו, וכך כותב הרמב"ן ”כִּי הִמְתַּקָּאָה בְּלִבּוֹ עַל הַבְּרִיּוֹת - מוֹרְד הוּא בְּמַלְכוּת שְׁמַיִם, כִּי מִתְפָּאֵר הוּא בְּלִבּוֹשׁ מַלְכוּת שְׁמַיִם, שְׂפָאָמֵר (תהלים צג א): "ה' מֶלֶךְ גְּאוֹת לְבָשׁ". וּבְמָה יִתְגַּאֵה לֵב הָאָדָם? אִם בְּעֵשֶׂר - ה"ה מוֹרֵישׁ וּמַעֲשִׂיר". וְאִם בְּכַבֹּד - הֲלֹא לְאַלֹהִים הוּא, שְׂפָאָמֵר: "וְהַעֲשֵׂר וְהַכְּבוֹד מִלִּפְנֵיךָ", וְאִיךָ מִתְפָּאֵר בְּכַבֹּד קוֹנֵנוּ? וְאִם מִתְפָּאֵר בְּחֻקָּמוֹ: "מִסִּיר שְׁפָה לְנַאֲמָנִים, וְיַטַּעַם וְיִגְנִים יַחַד". מְנַפְּאֵ: הַכֵּל שְׁוֹה לִפְנֵי הַמֶּקוֹם, כִּי בְאִפּוֹ מִשְׁפִּיל גְּאִים, וּבְרָצוֹנוֹ מְגִבִּיהַ שְׁפָלִים. לָכֵן הַשְּׁפִיל עֲצָמָה, וַיִּנְשָׂאָה הַמֶּקוֹם". לכן התורה מדגישה כי פרעה חשה שהוא הוציא את עם ישראל לכן הגיע לו ולעמו כל הרעה, וחכם ילמד ויוסיר לקח שהכל מהשם ויתברך וכן יזכה לשפע.

יה"ר שנתבקבממדת הענווה ונחזור בתשובה שלמה, ונזכה לגאולה למשיח צידקנו ולבנין בית מקדשנו בבאכ"ר. ■

אשת חיל

הגב' אסנת יעקב

אמונה פשוטה

השבת עמ"י זוכה להיגאל ולצאת מהשעבוד הנורא אל הלא נודע. ה' מוציא אותם ביד חזקה ובזרוע נטויה, והם ולא יודעים מה מחכה להם בדרך... הם זוכים לקריעת ים סוף, לשירת הים ולמעמד הנשגב של קבלת התורה, השבת נקראת שבת שירה.

אם ביציאת מצרים, האמונה הייתה עיקר הניסיון שלהם, אומרים רבותינו ז"ל, שניסיון האמונה בגאולה השלמה יהיה הרבה יותר קשה ומי שיישאר, זה רק מי שיהיה דבוק בדרכי ה', אמר רבי נחמן- לעתיד לבא, בימות המשיח ירד גשם עז ושוטף לא של מים, כי אם של מינות ואפיקורסות. ולכן אנו חייבות להתחזק באמונה! ורק מי שתהיה דבקה באמונה הפשוטה, תזכה לקריעת ים סוף הפרטית שלה, ולגאולה השלימה. עמ"י שרים ומודים לקב"ה, על קריעת הים, המן יורד מן השמיים והכול בהשגחה פרטית, זוהי שבת עצומה של תפילה, שירה והודיה לקב"ה. עת רצון עצומה. בשבת בבוקר תאמרי את "שירת הים". כשאת אומרת את שירת הים, את מקבלת אופטימיות ואמונה גדולה. שירה. וכנגד כל זה אמר הכתוב ויהי לשון צער, ומי גרם כל צער זה בשלח פרעה, שאם היה ה' מוצאים שלא לרצונו הגם שלא היה חפץ לשלחם לא היה לו מקום לרדוף, אלא עינו הטעתו שהיה הדבר תלוי בו ולזה חשב לשוב לקחתם.

אומר "אור החיים" הקדוש: אל תחשבו ששירת הים פתחה את הים לפני אלפי שנים. היא ממשיכה ובוקעת בכל שנה מחדש, וכל מי שתשיר את שירת הים השבת יש לא-ל ידה, בזמנו ובעיתו ייבקע לה הים. השבת הזו את מסוגלת לבקוע את הים לעצמך- בפרנסה, בזיווג ובבריאות.

נחשון בן עמינדב, משבט יהודה קפץ לתוך הים ושבטו אחריו, וכל העם בחרדה: מה יהיה? הם הולכים לטבוע... רק אחרי שצעק נחשון בן עמינדב: "הגיעו מים עד נפש", אמר הקב"ה למשה להטות את המטה לכיוון הים ורק אז הים נפתח.

ועל זה אומר אור החיים הקדוש: יש פעמים שאת בוכה חזקתך ולא נענית ולא מבינה למה? עד מתי? כשמידת הדין חזקה נדךך וכוח תפילה לא יספיק לך, תעזבי חשבונות שמיים, הקב"ה רוצה ממך אמונה לא רק בלב, אלא גם אמונה מעשית. ללכת עם ה' בתמימות, בלי בלי שאלות. מי שלא עושה בפועל, גם בלב אצלו זה לא שלם... מי שמאמין באמת, רואים במעשים שלו.

אם את לא מראה מעשה אמונה, הישועה מחכה, לפעמים עצם העובדה שאת ממשיכה ללכת ומאמינה בה', עצם האמונה והעובדה שאת מרפה- זה הניצחון. דווקא מהמקום שאת לא נלחמת, אלא ממשיכה במסירות נפש, מחזיקה מעמד והולכת- זה ניצחון! זה נקרא מעשה באמונה, ודווקא זה ייחשב למעשה שמעל מעל הטבע... שבת שלום ומבורך! ■

< המשך ט"ו בשבט וברכות הנהיין - חלק שני

ניכר בעיטה. וכמו כן פת רגילה, אלא שעושים אותה כעכים יבשים וכוססים אותם (כמו ביסקוויטים).

כא. שעור קביעת סעודה לחייבו בברכת "המוציא" וברכת המזון הוא שעור אכילה של ארבע ביצים (224 גרם).

כב. אכל שעור של שלוש ביצים (168 גרם) מברך "בורא מיני מזונות".

כג. ראוי לכל ירא שמיים לא לאכול שיעור שמעל שלוש ביצים ופחות מארבע ביצים.

כד. בתחילה חשב לאכול שעור שברכתו "מזונות" ותוך כדי סעודה החליט להגדיל את השיעור, אף על פי כן מברך ברכת המזון לסוף אכילתו, למרות שלא בירך "המוציא" בתחילת אכילתו.

כה. אכל מזונות לקינוח סעודה מברך לפניהם "מזונות" (ודינם כפירות שמובאים לקינוח בסוף הסעודה שמברכים עליהם למרות שברכו "המוציא" בתחילה).

כו. צנימים דינם כלחם גמור.

כז. לביבות, סופגניות וכדומה ברכתם "מזונות".

כח. טעה ובירך על עוגה ברכת "המוציא" יצא בדיעבד.

כט. פיצה ברכתה "המוציא" ולא "מזונות" והוא שהקמח נלוש במים, אבל אם נלושה בחלב ברכתה "מזונות".

ל. מצה בכל ימות השנה, **לספרדים** "בורא מיני מזונות" **ולבני אשכנז** "המוציא".

לא. איטריות ושאר מעשה קדרה מחמישה מיני דגן אף אם קבע סעודתו עליהם ברכתם "מזונות".

לב. עיסה שנלושה בדבש וניכרת המתיקות בעיטה **הספרדים** מברכים עליה "מזונות". **ובני אשכנז** "המוציא" (ויש ליתן את הדעת בלחמניות הקטנות המוגשות בסעודות). ■

פינת המוסר

ר' אלעד אליהו

ברכות (המשך):

עיקר עבודת ה' יתברך היא עבודה שבלב ולכן צריך להשתדל מאוד לכוון בפירוש המילות על כל היוצא מפיו תפילות ברכות ולימודים, ומצווה גורת מצווה שיתעורר מתוך הדברים לעבוד את בוראו עבודה שלימה עבודה תמה ביראה ואהבה ושמחה רבה, ומתוך כך לא יבוא להיות עובד ה' דרך עראי כדרך הרבה בורים שבהיותם מברכים או מתפללים או לומדים נותנים בקולם קול עוז לגעור בשום אדם או לרמוז שום דבר שרוצים ואומרים אי אי ומשחקים, ואם יציירו בדעתם כאלו אומרים בלעז ומדברים לפני המלך בעשיית אלו הנערות והרמיזות תכסמו בושה וכדי ביזיון וקצף. לכן גם לזאת ראוי לשים לב לילך אצל חכם שילמדנו התפילות והברכות בלעז ולא יבוש ולא יבול למען יוכל לעבוד את בוראו עבודה שלימה כי זה כל האדם. ■

אורות התשובה

הרב עדיאל כהן

קשר עם כלל עם ישראל

אדם צריך לעשות את הטוב באשר הוא טוב, ולהיות מוסרי באשר ה' ציווה אותו בכך. בנוסף לכך, הרב קוק מלמד אותנו שכל פגם מוסרי של אדם, מחליש את הקשר בין אותו אדם פרטי, לבין האומה בכללה. הרי, המהות של עם ישראל זה צדק ויושר אלו-היים,

סיפור לשבת

לעילוי נשמת עמרם פרץ ז"ל

יהודי אחד שמע בבית הכנסת דרשה של הרב על "לחם הפנים" אותו היו מקריבים בבית המקדש. היהודי לקח את הדברים ללב. כשהגיע הביתה, ביקש מאשתו להכין 12 חלות מיוחדות ואמר שהוא עומד להקריב את החלות כמנחה לה' והוא מקווה שבורא העולם יקבל את מנחתו ויאכל אותן.

בבוקר יום שישי הביא היהודי את החלות אל בית הכנסת. עם סיום תפילת ערבית כשכולם עזבו את בית הכנסת, ניגש היהודי לארון הקודש ופתח את דלתותיו. החלות לא היו שם! הוא היה מאושר כל-כך. הוא מיהר הביתה וסיפר לאשתו כי אכן אלוקים קיבל את החלות ואכל אותן בעודן חמות!

יום שישי אחד, ישב הרב בבית הכנסת ללמוד, להפתעתו ראה פתאום את היהודי מניח את 12 חלותיו בתוך ארון הקודש.

הרב הביט בו בתדהמה ואמר לו כיצד אתה מסוגל לחשוב שאלוקים אוכל ושותה? הלאו ראיתי את שמש בית הכנסת לוקח אותו אל ביתו מדיי שבוע. משהמשיך הרב את דברי התוכחה שלו, פרץ האיש בבכי. הוא הרגיש נורא ואיום.

זמן קצר לאחר מכן הגיע לבית הכנסת אחד מתלמידיו של האר"י הקדוש ואמר לרב "מאז שחרב בית המקדש לא הייתה לבורא העולם הנאה מרובה כמו שהייתה לו מקורבנו של היהודי הפשוט. כאשר הוא היה מביא את החלות לבית הכנסת, היה בורא העולם מקבל אותם באהבה כאילו היו לחם הפנים וחבל מאוד שעצרת כזו נחת רוח לקב"ה".

הפרשה שלנו מספרת, כי לאחר יציאת מצרים, אזלו המצות שבני ישראל הכינו כצידה לדרך. העם החל לרעוב, וה' הודיע כי בכל יום ירד עבורם לחם מן השמים. המן מלמד אותנו איך לעבוד את השם בכמה מצבי ניסיון של יהודי,

הניסיון הראשון - עבודת ה' מתוך עושר, המן הגיע לבני ישראל ללא מאמץ, מכאן אנו למדים כי גם כאשר אדם מגיע למצב טוב,עליו לעבוד את ה'.

הניסיון השני - עבודת ה' מתוך עוני. במן היה חיסרון,לא יכלו לראות בעיניים את כל הטעמים, והדבר גרם לבני ישראל תחושת רעב. מכאן אנו למדים כי גם כאשר אדם יורד לשפל כלכלי, עליו להמשיך לעבוד את ה'.

הניסיון השלישי - ניסיון הביטחון, בכל יום ירד המן לאותו יום בלבד, ובני ישראל נדרשו לבטוח בה' שגם מחר ייתן להם מן. והעיקר אדם צריך לעבוד את השם מתוך אמונה תמימה ומכל הלב לכל אחד יש הניסיון המיוחד שלו והדרך שלו לגרום נחת לקב"ה. ■

פינת הילדים

יוסי אלימלך

ילדים יקרים שבת שלום!

"שבת שירה"

השבת נקראת "שבת שירה" מפני שבפרשה מופיעה שירת הים שבני ישראל שרו לאחר הנס הגדול של קריעת ים סוף. ניסים רבים נעשו בים, הים נחצה לשניים והם עמדו כמו חומה **"וְהַיַּמִּים לָהֶם חוֹמָה מִיַּמִּינֵם וּמִשְׂמָאלֵם"**.

כשהמצרים טבעו גם פרעה טבע בים, הוא פחד נורא, הוא הודה בחטאו ואמר: **"מִי כָמֹכָה בְּאֲלִים ה'"** **האות - כ'** לא דגושה, מפני שנכנסו מים לתוך פיו והוא כמעט נחנק, וה' עשה לו נס והריים אותו ואמר **"מִי כָמֹכָה בְּאֲדָר בְּקֹדֶשׁ"**.

ילדים יקרים! אנו רואים עד כמה גדולה כוחה של תשובה, בהתחלה אמר פְּרָעָה **"מִי ה' אֲשֶׁר אֶשְׁמַע בְּקוֹלוֹ"**, ובתוך הים הוא התחרט וחזר בתשובה והאמין בה'. ■

? **חידודן:** כלי נגינה מוזכר בפרשה?

את התשובות ניתן לשלוח עד **יום שני למספר:** 052-4833248

הזוכה במנת ילדים במסעדה של "הבן של סימו":

אריאל כהן

בכרטיסי פחית זכז: חני אבוטבול, שרה דהן, נועם אבוטבול, אבישג שטרית, נויה שוקרו

תודה לרפאל דהן ועודד קדוש על תרומת הפרסים לעלון, ה' ישלח לכם פרנסה טובה ובשפע.

שבת בקשות בשבת "שירה"

בע"ה השבת נקיים בקשות בבית כנסת "תפילה למשה" – "מערת עדולם", *במעמד המרא דאתרא הרה"ג שלום לוי שליט"א, רבנים ופייטנים מקומיים.*

תחילת הערב בשעה 20:30.

הציבור היקר מוזמן.

לע"ג מאיר פרוין בן מסעודה ז"ל

לע"ג דורית עמוס בת מרים ז"ל

לע"ג דוד ברוך קקון בן מוזר ז"ל

לע"ג תמר לוי בת רהר ז"ל

לע"ג אסתר דגן בת זוהרה ז"ל

לע"ג יוסף טויטו בן סולטנה ז"ל

לע"ג אסתר לוגאסי בת הנח ז"ל

לע"ג עוזר ואליאן דרמון ז"ל

התשובה (ז,ד) ■